

305404

15

**A MAGYAR
BIOLOGIAI KUTATÓINTÉZET**

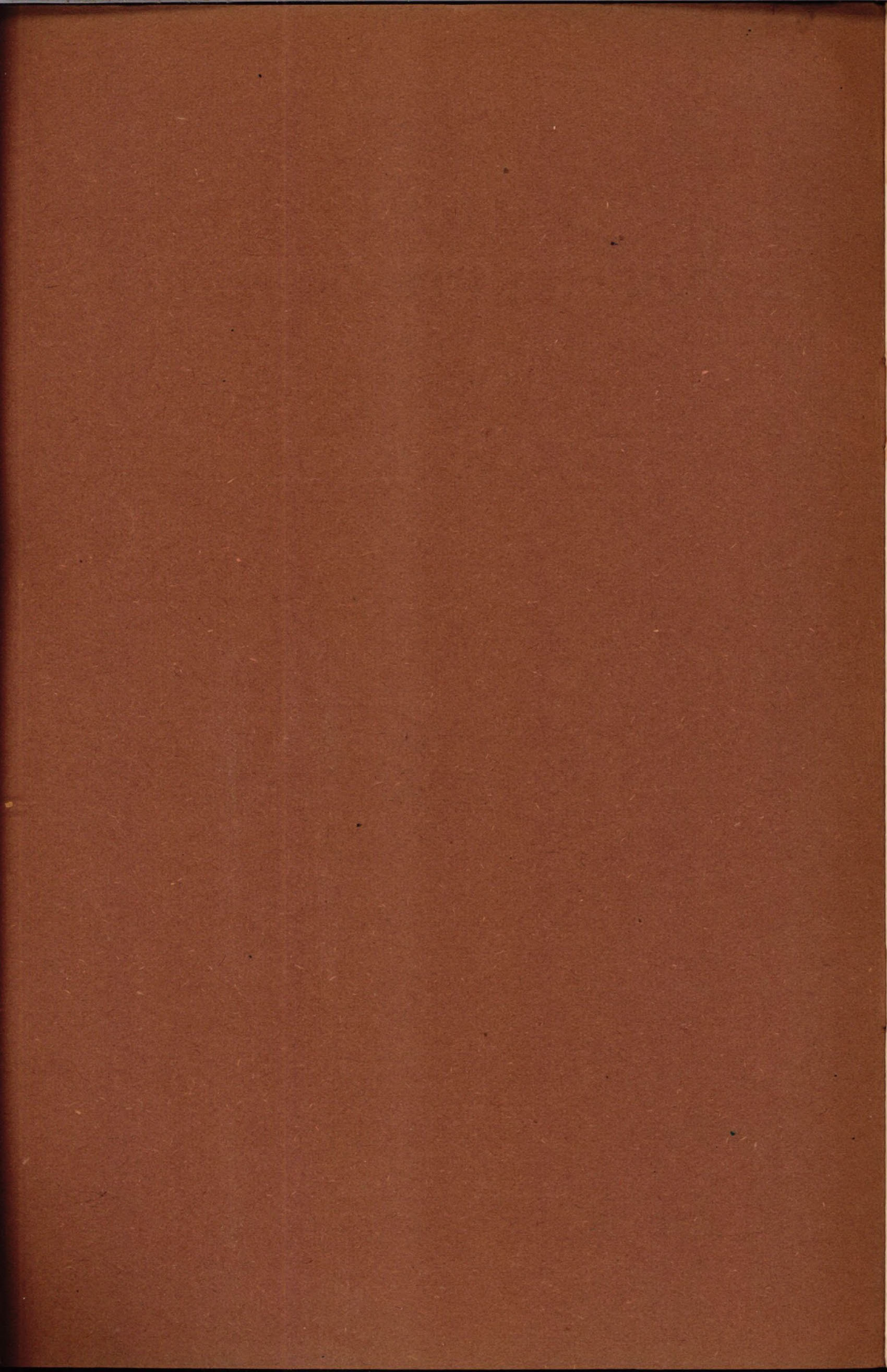
1934. ÉVI

JELENTÉSE.

TIHANY, 1935.

AZ INTÉZET KIADÁSA.

Trubud. 0.381.

**A MAGYAR
BIOLOGIAI KUTATÓINTÉZET**

1934. ÉVI

JELENTÉSE.

TIHANY, 1935.

AZ INTÉZET KIADÁSA.

M. T. AKAD. KÖNYVTÁRA
 Növedéknapló
 1935. évi 2431. sz.

M. T. AKAD. KÖNYVTÁRA
 Növedéknapló
 1935. évi 2431. sz.

Az 1934. évi jelentésünkben intézetünk fennállásának hetedik esztendejéről számolunk be.

Az 1934. év folyamán az intézet tisztviselőinek létszámában a következő személyi változások történtek:

Dr. Entz Géza igazgató a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem állattani tanszékére egyetemi ny. r. tanárnak neveztetett ki. Ezen új állásában továbbra is végzi intézetünk I. osztályának tudományos vezetését.

Dr. Méhes Gyula adjunktusnak a VII. fiz. oszt. jellege adományoztatott. Dr. Méhes Gyula a szegedi Ferenc József Tudományegyetem orvosi karán magántanári képesítést nyert. Ugyanő az 1934—35. tanév tartamára a debreceni Tisza István Tudományegyetem gyógyszer-tani intézetéhez osztatott be szolgálatára.

A vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr dr. Wolsky Sándor asszisztentst a VIII. fiz. osztályba adjunktusnak léptette elő, dr. Kokas Eszter egyetemi tanársegédet asszisztensi minőségben intézetünkhöz kinevezte, dr. Ludány György egyetemi tanársegédet és Mihályi Ferenc okl. középiskolai tanárt ideiglenes gyakornoki minőségben intézetünkhöz osztotta be.

Sebestyén Olga okl. polgári iskolai tanárt, ki intézetünknel tiszteletdíjasként teljesített szolgálatot, állami polgári iskolai óradíjas helyettes tanárnak nevezte ki és őt ezen minőségben továbbra is intézetünkhöz osztotta be szolgálatára.

Dr. Müller Sándor a nápolyi Stazione Zoologica, dr. Wolsky Sándor pedig Angliában végzett tudományos vizsgálatok céljára 3, illetve 6 hónapi tanulmányi időre, állami ösztöndíjat nyertek. Dr. Koller Pius adjunktus — fizetés nélküli szabadsággal — az 1934. évet is Angliában töltötte, hol öröklődéstan kutatásokat végez.

A Rockefeller-alapítvány az 1934. évben is támogatta intézetünk tudományos munkásságát. A Notgemeinschaft der Deutschen Wissenschaft pedig ez évben is két munkahelyet bértel intézetünkben.

Mint az előző évben, az 1934. évben is számosan keresték fel intézetünket. Az intézet tudományos munkásságáról részben jelen évi jelentésünk, részben „A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái” című kiadványunk VII. kötete számol be, mely kötet ismertetését a 10. oldalon közöljük.

Az intézet személyzete.

TISZTVISELŐK :

1. **Dr. Verzár Frigyes**, egyet. ny. r. tanár,
az ált. biol. oszt. igazgatója. Az intézet adminisztrációjával megbízva.
2. **Dr. Entz Géza**, egyet. ny. r. tanár,
a balatoni biológiai osztály igazgatója.
3. **Dr. Méhes Gyula**, adjunktus, egyetemi m. tanár, igazg. h.
Általános biológiai osztály.
4. **Dr. Müller Sándor**, adjunktus.
Általános biológiai osztály.
5. **Dr. Koller Pius**, adjunktus.
Általános biológiai osztály.
6. **Dr. Rotarides Mihály**, adjunktus, egyet. m. tanár.
Balatoni biológiai osztály.
7. **Dr. Csík Lajos**, adjunktus.
Általános biológiai osztály.
8. **Dr. Wolsky Sándor**, adjunktus.
Balatoni biológiai osztály.
9. **Dr. Kokas Eszter**, asszistens.
Általános biológiai osztály.

DEIGLENESEN BEOSZTOTT TISZTVISELŐK ÉS TISZTELETDIJASOK :

1. **Dr. Scherffel Aladár**, c. egyet. ny. r. tanár, tiszteletdíjas.
Balatoni biológiai osztály.
2. **Dr. Ludány György**, orvos, fizetéstelen egyet. tanársegéd, ösztöndíjas gyakornok.
Általános biológiai osztály.
3. **Sebestyén Olga**, okl. polg. isk. óradíjas h. tanár, tudományos segéd.
Balatoni biológiai osztály.
4. **Mihályi Ferenc**, okl. középiskolai tanár, ideiglenes gyakornok.
Balatoni biológiai osztály.
5. **Dr. Rotarides Mihályné**, tiszteletdíjas irodai alkalmazott.

ALTISZTEK :

1. **Németh József**, műszaki altiszt, gépész.
2. **Holly Ferenc**, műszaki altiszt, hajógépész.
3. **Simon Béla**, II. o. altiszt, konyha- és szálló-üzemvezető.
4. **Kozma Ferenc**, kisegítő szolga.
5. **Sáfár István**, kisegítő szolga.

Az intézetben dolgoztak.

1. **Dr. Ábrahám Ambrus**, főiskolai r. tanár, Szeged, Állami Polg. Isk. Tanárképző Főiskola. VIII. 18.—IX. 2.
„A madarak bélsatornájának mikroszkopikus beidegzése.“
2. **Dr. Bacsich Pál**, egyetemi tanársegéd, Szeged, Szövet- és Fejlődéstani Intézet. VII. 2.—31.
„Idégszöveti vizsgálatok a zsigeri idegrendszerre vonatkozóan.“
3. **Dr. Balázs J. László**, állatorvosi főiskolai tanársegéd, Budapest, Állatorvosi Főiskola. VI. 20.—VII. 20.
„Nyirokrendszer-tanulmányok halakon.“
4. **Dr. Berg Kaj**, asszisztens Hillerød (Dánia), Freshwater Biological Laboratory, University of Copenhagen. VIII. 21.—25.
„A Balaton hydrobiológiai viszonyainak összehasonlítása Dánia belföldi tavaival.“
5. **Burchard—Bélaváry Erzsébet**, az Első Budapesti Montessori Iskola vezetője, Budapest. VIII. 2.—18.
„Planktonvizsgálatok.“
6. **Dr. Czigler Pál**, klinikai orvos, Budapest, III. Sz. Sebészeti Klinika. VII. 1.—VIII. 19.
„Egér tumor átviteli kísérletek.“
7. **F. Dr. Doby Alice**, vegyész, Budapest. X. 1.—31.
„Szénhidrátok kezelése ultrahelyi fényvel.“
8. **Domján Anna**, középiskolai tanár, Szeged, Egyetemi Növényzeti Intézet. X. 16.—XI. 3.
„Vízgombák gyűjtése.“
9. **Dr. Dumitriu Mariu**, Bucuresti, Academia de Agricultura. VI. 21.—25.
„A Balaton halai és planktonja systematikai szempontból.“
10. **Dr. remetei Filep Ferenc**, kórházigazgató sebészférfőorvos, Kőrmend, Közkórház. VII. 4.—30.
„Májfunkciós vizsgálatok ductus thoracicus nyirokjának vizsgálatával.“
11. **Fischer István**, orvostanhallgató, Budapest. VII. 1.—IX. 1.
„Digitalis hatás tanulmányozása békaszíven.“ (Dr. Méhes munkatársa.)
12. **Fischer Mária**, orvostanhallgató, Budapest. VII. 6.—25. és VIII. 16.—IX. 15.
„Digitalis hatás tanulmányozása békaszíven.“
13. **Dr. Gottschewski Georg**, csereöszöndíjas, Berlin-Dahlem, Kaiser Wilhelm Institut für Biologie. I. 1.—28.
„Mutációk és állandó módosulatok kísérleti létrehozása Drosophiláknál.“
14. **Dr. Gottschewski Georgné**, Berlin-Dahlem. I. 1 —28, mint dr. Gottschewski Georg munkatársa.
15. **Halász Mártha**, okl. középiskolai tanár, Budapest, Egyetemi Növényrendszertani Intézet. VI. 17.—VII. 15.
„Algológiai kutatások.“

16. **Hannevert Germaine**, középiskolai tanár, Bruxelles, Egyetemi
Physiologiai Intézet. VIII. 27.—30.
Tájékozódás munkalehetőség iránt.
17. **Dr. Haranghy László**, egyetemi magántanár, közkórházi főorvos,
Baja. VII. 1.—VIII. 26.
„A Balatonvíz szennyezettsége.“
18. **Hermann Vilma**, egyetemi gyakornok, Budapest. Élet- és Körveg-
tani Intézet. I. 1.—VIII. 31.
„Idegpolarizációs vizsgálatok.“
19. **Dr. Kesselyák Adorján**, egyetemi tanársegéd, Budapest, Egyetemi
Állattani Intézet. VIII. 3.—24.
„Az Asellus aquaticus L. petéinek in vitro felnevelése.“
20. **Knicht Eric, M. A.** zoologus, München, Zoolog. Inst. d. Universitát.
VIII. 7.—15.
„Fotometriás mérések a Balaton vizében.“
21. **Dr. Kol Erzsébet**, egyetemi magántanár, Szeged, Egyetemi Növény-
tani Intézet. VI. 19.—VII. 10.
„Algologiai vizsgálatok.“
22. **Dr. Kottász József**, áll. reálgimn. tanár, Budapest, Széchenyi Reál-
gimn. VII. 13.—VIII. 25.
„A Balaton planktonjának kvantitatív vizsgálata.“
23. **Dr. Krepuska Gyula**, múzeumi segédőr, Budapest, Magyar Nemzeti
Múzeum Állattára. VII. 16.—VIII. 31.
„Magyarország véglényei faunakatalogusa.“
24. **Laki Kálmán**, biokémikus, Szeged, Egyetemi Orvosi Vegytani Intézet.
VII. 3.—IX. 1.
„Dehydrase összehasonlító vizsgálata.“
25. **Dr. Laszt László**, orvos, Basel, Physiolog. Inst. d. Univ. VII. 16.—
VIII. 27.
„A hasnyálmirigy hatása a cukorfelszívódásra.“
26. **Lukács Dezső**, tanárjelölt, Szeged, Általános Állattani Intézet.
VI. 15.—VIII. 14.
„Tihanykörnyéki Spasidiumok.“
27. **Dr. Malán Mihály**, adjunktus, Budapest, Egyetemi Anthropologiai
Intézet. VIII. 16.—IX. 5.
„A tihanyi KISOK-telepi üdülőtábor somatologiai vizsgálata.“
28. **Dr. Mathieu Franz**, egyetemi tanársegéd, Liège, Inst. Physiolog.
Univ. VII. 13.—IX. 17.
„Halak vércalcium tartalmának változása különböző calcium-
concentrációjú vízben.“
29. **Dr. Mendelényi Margit**, orvos, Budapest. VI. 30.—IX. 4.
Anhydro-methylhexosid előállítás.
30. **Dr. Menyhárt Irén**, OTI alorvos, Budapest. VI. 16.—VII. 15.
„A bőr felszívódási viszonyainak tanulmányozása.“
31. **Mihailovits György**, ny. huszárszázados, Budapest. IV. 3.—10.
„A fogas ikrájának keltetése, aquariumban való lehető fel-
nevelése és természetes életkörülményeinek vizsgálata.“
32. **Dr. Mödlinger Gusztáv**, egyetemi magántanár, Budapest, Ált. Állat-
tani és Comp. Anatomiai Intézet. VIII. 7.—IX. 2.
„A balatoni halak szívóférgel.“
33. **Dr. Novák Ernő**, egyetemi tanársegéd, Szeged. Egyetemi Gyógy-
szertani Intézet. VII. 9.—VIII. 30.
„A Starling-féle szív-tüdő praeparatumon az új tetrazol-
származékok vizsgálata.“
34. **Párducz Béla**, tud. segéd, Szeged, Egyetemi Ált. Állattani Intézet.
VI. 15.—VII. 31.
„Tihanykörnyéki Hymenostomata véglények.“

35. **Dr. Podhradzky Lajos**, orvos, Budapest, Egyetemi Anatómiai Intézet. VI. 30.—VII. 15.
„Vizsgálatok az autonóm idegrendszer köréből (szívbeidegzés, ganglion ciliare).“
36. **Dr. Pongrácz Sándor**, egyetemi magántanár, múzeumi igazgató, Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum. VI. 3.—14.
„Orthoptera izomzatának tanulmányozása.“
37. **Puiggrós Sala Juan**, jezsuita szerzetes, Barcelona, Laboratorio Biológico de la Sociedad Medicofarmaceutica de los Stos Cosme y Damian. VIII. 25.—27.
„Planktonvizsgálatok.“
38. **Dr. Ravazzoni Carla**, kémikus, Milano, Istituto Superiore Agrario. VIII. 21.—27.
„Bakteriophagra vonatkozó vizsgálatok előkészítése.“
39. **Schimert János**, orvostanhallgató, Budapest, Egyetemi Anatómiai Intézet. VI. 30.—VII. 31. Dr. Podhradzky Lajos munkatársa.
40. **Soós Árpád**, bölcsészhallgató, Budapest, VIII. 5.—IX. 5.
„A Planorbisok ivarkészülékének szövettana. — Az Anodonta ivarosságának kérdése.“
41. **Dr. Süllmann Heinrich**, egyetemi tanársegéd, Basel, Physiologisches Institut der Universität. VII. 12.—VIII. 15.
„Cukorphosphátok. 6-Hexosephosphorsav előállítása.“
42. **Dr. Szabó Margit**, zoologus, Budapest. VII. 25.—IX. 1.
„A Helix pomatia véresejtképződésének vizsgálata. — Hormonok hatása a Daphnia magna élettartamára.“
43. **Szabó Mihály**, egyetemi gyakornok, Szeged, Ált. Állattani Intézet. III. 22.—XI. 14.
„A turzás faunája.“
44. **Dr. Szalay Sándor**, fizikus, középiskolai tanár, állami külföldi ösztöndíjas, Nyíregyháza. VII. 31.—IX. 4.
„A saccharose (nádcukor) hydrolyzise ultraibolyafényben.“
45. **Dr. Székessy Vilmos**, a Magyar Nemzeti Múzeum Állattárának ösztöndíjas gyakornoka. Budapest, IV. 28.—V. 24. és VII. 17.—VIII. 31.
„A Tihanyi Fél-sziget bogárfaunájának oekológiai és állatföldrajzi szempontból való kutatása.“
46. **Dr. Tóth László**, a Magyar Nemzeti Múzeum Állattárának ösztöndíjas gyakornoka. Budapest. VII. 3.—15. és VII. 25.—VIII. 9.
„Az Aphidák symbiozisa.“
47. **Dr. Iovag Troll-Obergfell Oszkár**, állami főkönyvtáros, geologus, Wien, Bibliothek der Staatlichen Tierärztlichen Hochschule. VIII. 23.—IX. 7.
„Palaeontológiai tanulmányok a tertiär, különösen a pannonrétegek szárazföldi csigafaunájára vonatkozóan.“
48. **Török Piroška**, okl. középiskolai tanár, Budapest, Fővárosi Közegészségügyi és Bakteriológiai Intézet. VI. 19.—VII. 9.
„A budapesti ivóvíz faunája.“
49. **Ullyott Philip**, egyetemi demonstrátor, zoologus, Cambridge, Zoological Laboratory. VIII. 7.—21.
„Fotometriás mérések a Balaton vizében.“
„Turbellariák gyűjtése.“
50. **Dr. vitéz Varga Lajos**, ezredorvos, egyetemi magántanár, Budapest. VI. 28.—VII. 28.
„Kételtűek parasitológiai vizsgálata. A békákban található trypanosomák további figyelése.“
51. **Varga Kálmán**, orvostanhallgató, Budapest. IX. 2.—15.
„Mikrotechnika és mikrographálás.“

52. **Dr. Vargha László**, vegyész, Szeged, I. sz. Kémiai Intézet. VIII. 1.-30.
„A monobenzal-sorbit szerkezetének vizsgálata.“
53. **Vincent Mary**, zoologus, Cambridge, Molteno Institute for Research in Parasitology. VIII. 15.—24.
„A szúnyogok biológiája, különös tekintettel a maláriára.“
54. **Dr. Zih Sándor**, egyetemi magántanár, OTI orvos, Budapest, IX. 9.—24.
„Szövetlézési vizsgálatok.“
55. **Dr. Zilahi-Sebess Géza**, egyetemi tanársegéd, Szeged, Egyetemi Állatrendszertani Intézet. IX. 29.—X. 7.
„Chironomidák gyűjtése és megfigyelése.“

Az intézetben tartott tudományos előadások.

1. **Dr. vitéz Varga Lajos**, egyetemi magántanár, ezredorvos, Budapest. 1934 július 10.
„A vérképző szervek biológiai jelentősége.“
2. **Dr. vitéz Varga Lajos**, egyetemi magántanár, ezredorvos, Budapest. 1934 július 17.
„A hadigázokról, különös tekintettel a hadigázok kór- és gyógytanára.“
3. **Dr. Baesich Pál**, egyetemi tanársegéd, Szeged. 1934. július 17.
„A fehérvérsejtek lipoidtartalmáról.“
4. **Dr. Haranghy László**, egyetemi magántanár, közkórházi főorvos, Baja. 1934. július 20.
„A napfény iránti túlérzékenységre vonatkozó újabb vizsgálatok.“
5. **Dr. Podhradszky Lajos**, egyetemi tanársegéd, Budapest. 1934. július 31.
„Szöveti szerkezet és élettani működés összefüggése a vegetatív idegrendszerben.“
6. **Dr. Tóth László**, Budapest. 1934. augusztus 7.
„A rovarok endosymbiozisa.“
7. **Dr. Csík Lajos**, adjunktus, Tihany. 1934. augusztus 21.
„Különböző gének hatása ugyanazon szerv phänotypusára.“

Az intézetből megjelent munkák.

„A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái“ VII. kötete, a következő tartalommal :

Az I. osztály munkái. Szerk. : ENTZ GÉZA.
Arbeiten der I. Abteilung. Red. : von G. ENTZ.

I. ÁLLATTAN. — ZOOLOGIE.

1. **Andai G.** : A Trypanosomák cyclicus átalakulásának kérdéséről. — Über den cyclischen Gestalts-wechsel der Trypanosomen.
2. **Éhik Gy.** : Emlőscsontok a Balaton iszapjából. — Mammalierreste aus dem Balatonsee-Schlamm.
3. **Entz, G. u. O. Sebestyén** : Über ein Gymnodinium mit „drei“ Geisseln. — Egy „három“-ostoros Gymnodiniumról.
4. **Mödlinger G.** : Két új cercaria a Lithoglyphus naticoidesből. — Zwei neue Cercarien aus Lithoglyphus naticoides.
5. **Mödlinger G.** : Adatok az Apophallus donicus biológiájához. — Beiträge zur Biologie von Apophallus donicus.
6. **Rotarides, M.** : Daten zur Biologie von Sceliphron destillatorium Illig. (Hymenoptera) auf der Halbinsel Tihany. — Adatok a Sceliphron destillatorium Illig. (Hymenoptera) biológiájához.
7. **Rotarides, M.** : Über die Länge der Zilien auf der Aussenhaut der Schnecken. — A ciliumok hossza a csigák külbőrén.
8. **Schiller P.** : A fürgecselle (Phoxinus laevis) mozgáslátása. Idomítási kísérletek. — Über das Bewegungssehen der Ellritze (Phoxinus laevis). Dressurversuche.
9. **Szabó, M.** : Beiträge zur Kenntnis der Gattung Halteria. — Adatok a Halteria genus ismeretéhez.
10. **Székessy, W.** : Über den Abflug bei Koleopteren. — A fedeles-szárnyúak felrepüléséről.
11. **vitéz Varga L.** : Újabb adatok a katonabéka (Rana esculenta) vérparazitáinak ismeretéhez. — Neue Angaben über Blutparasiten von Rana esculenta.
12. **Wolsky, A.** : Sauerstoffverbrauch und Körpergewicht beim Steinkrebs (Potamobius torrentium [Schrank] Ortmann), nebst kritischen Bemerkungen über die Methoden der Bestimmung des Sauerstoffverbrauches. — A testsúly befolyása a kövi rák (Potamobius torrentium [Schrank] Ortmann) oxigénfogyasztására és néhány kritikai megjegyzés az oxigénfogyasztásmeghatározó módszerekről.
13. **Wolsky, A.** : Über einen Sumpfkrebs (Potamobius leptodactylus Eschh.) mit Missbildung an einer Schere. — Egy torzult ollójú balatoni tavirákról (Potamobius leptodactylus Eschh.).

II. NÖVÉNYTAN. — BOTANIK.

14. **Scherffel A.** : A *Bangia atropurpurea* (Roth) Ag. előfordulása a Balatonban. — *Bangia atropurpurea* (Roth) Ag. im Balaton (Plattensee).
15. **Soó R.** : A magyar vizek virágos vegetációjának rendszertani és szociológiai áttekintése II. — Zur Systematik und Soziologie der Phanerogamen Vegetation der ungarischen Binnengewässer II

III. HYDROBIOLOGIA. — HYDROBIOLOGIE.

16. **Meschkat, A.** : Methoden der Bewuchsuntersuchung an Schilfstengeln. — Módszerek a nádszárazokon megtapadó coenobiosisok (bolyhos bevonatok) vizsgálatára.
17. **Meschkat, A.** : Der Bewuchs in den Phragmitesbeständen des Tihanyer Belső-tó. — A tihanyi Belső-tó nádasainak bolyhos bevonatai.
18. **Moon, H. P.** : A quantitative survey of the Balaton Mud Fauna. — A Balaton iszapfaunájának quantitativ vizsgálata.
19. **Sebestyén O.** : A vándorkagyló (*Dreissensia polymorpha* Pall.) és a szövőbolharák (*Corophium curvispinum* G. O. Sars forma devium Wundsch) megjelenése és rohamos térfoglalása a Balatonban. — Appearance and rapid increase of *Dreissensia polymorpha* Pall and *Corophium curvispinum* G. O. Sars forma devium Wundsch in Lake Balaton.
20. **Sebestyén O.** : „Vízvirágzás” a Balatonon? — „Water-Bloom“ in Lake Balaton?
21. **Vargha L.** : A Balaton és a tihanyi Belső-tó vizének Phosphortartalma. — Über den Phosphorgehalt des Balatonsees und des Tihanyer Belső-tó.

A II. osztály munkái. Szerk. : VERZÁR FRIGYES.

Arbeiten der II. Abteilung. Red. : von F. VERZÁR.

I. ÁLTALÁNOS ÉLETTAN. — ALLGEMEINE PHYSIOLOGIE.

22. **Huf E.** : Neue Versuche zur Frage der Regulation des Wasser- und Mineralbestandes bei Süßwasser-invertebraten. — Újabb adatok az édesvízi invertebráták víz és sótartalmának regulációjához.
23. **Mc-Dougall, E. J.** : The influence of bloodsugar concentration on the rate of absorption of sugar from the intestine. — A vércukor-koncentráció befolyása a cukor felszívódására.
24. **Viseher A.** : A tüdő középállásának vizsgálata egy thorakograph segítségével fokozott O_2 -szükségletnél. — Untersuchungen über die Mittellage der Lungen mit Hilfe eines Thorakographen bei erhöhtem Sauerstoffbedarf.
25. **Szász T.** : A labyrinthbeli nyomás megfigyelése állatokon caloricus ingerlés közben. — Manometrische Beobachtung des Innenohres während der kalorischen Reizung.
26. **Zih S.** : A bilirubin erythropoietikus hatása epehólyagfistulás kutyákon. — Die erythropoietische Wirkung des Bilirubins bei Gallenblasenfistelanaemie der Hunde.
27. **Zih S.** : A bilirubin erythropoietikus hatása tejanaemiás patkányoknál. — Die erythropoietische Wirkung des Bilirubins bei milchanaemischen Ratten.

28. **Zih S.** : Az acetonnal és aetherrel extrahált bilirubin hatása a vörösvértestképzésre. — Die Wirkung des mit Aceton und Aether extrahierten Bilirubins auf die Blutkörperchenbildung.
29. **Zih S.** : A retikuloctaszám változása bilirubin-erythropoiezis- és erythropeniánál. — Das Verhalten der Retikulocten bei Bilirubin-erythropoiesie und Erythropenie.
30. **Szarka S.** : Vizsgálatok a *Rhodeus amarus* tojócsövének növekedését befolyásoló hormonnal. — Untersuchungen über das Legerohr-Wachstum beeinflussende Hormon bei *Rhodeus Amarus*.
31. **Kokas E. és Ludány Gy.** : Villikininre vonatkozó összehasonlító élettani vizsgálatok. — Vergleichendphysiologische Untersuchungen über das Villikinin.

II. ALKALMAZOTT ÉLETTAN (GYÓGYSZERHATÁSTAN, BIOKÉMIA). — ANGEWANDTE PHXSILOGIE (PHARMAKOLOGIE, BIOCHEMIE).

32. **Fröhlich, A. u. G. Zak** : Pharmakologische Untersuchungen am Herzen und am Verdauungskanal von *Leptodora* Kindtii. I. Die Wirkungen von Alkaloiden, Glykosiden und einigen anderen Mitteln. — Gyógyszerhatástani vizsgálatok a *Leptodora* Kindtii szívéen és emésztőcsatornáján. I. Alkaloidák, glykosidák és néhány más anyag hatása.
33. **Fröhlich, A. u. G. Zak** : Pharmakologische Untersuchungen am Herzen und am Verdauungskanal von *Leptodora* Kindtii. II. Die Wirkungen der Alkali- und Erdalkalichloride, des Magnesium- und Oxalations. — Gyógyszerhatástani vizsgálatok a *Leptodora* Kindtii szívéen és emésztőcsatornáján. II. Alkali- és földalkali chloridok, továbbá a magnesium- és oxalationok hatása.
34. **Méhes Gy.** : Digitalisglykosidák hatása beriberi-ben megbetegedett galamboknál. — Die Wirkung der Digitalis-Glykoside bei den an experimenteller Beriberi erkrankten Tauben.
35. **Méhes Gy. és Péter F.** : Digitoxin hatása normális- és beriberiben megbetegedett galambok elektrokardiogrammjár. — Die Wirkung des Digitoxins auf das Ekg der normalen und der an experimenteller Beriberi erkrankten Tauben.
36. **Flössner O.** : Über die Nucleinsubstanzen in der Fischmuskulatur. — Nuclein-anyagok halizomzatban.

III. ÖRÖKLŐDÉSTAN. — VERERBUNGSLEHRE.

37. **Csík L.** : Chromosoma-elimináció a *Drosophila melanogaster*nél és néhány megjegyzés a gynandromorphismusról és intersexualitástról. — Chromosomenelimination bei *Drosophila melanogaster*.
38. **Csík L.** : Génhatások összegeződése. Különböző gének hatása a *Drosophila melanogaster* sertéinek nagyságára. — Die Zusammenwirkung einiger Borsten Gene auf die Länge der Borsten bei *Drosophila melanogaster*.

IV. KÉMIA. — CHEMIE.

39. **Müller S.** : Adatok az anhydro- β -methylhexosid szerkezetéhez. — Beiträge zur Struktur des Anhydro- β -methylhexosids.

IV. METEOROLOGIA. — METEOROLOGIE.

40. **Bacsó N.** : Az 1933. évi időjárás feljegyzések Tihanyban. — Meteorologische Beobachtungen in Tihany im Jahre 1933.

Különböző szakfolyóiratokban megjelentek még az intézeti tisztviselők alábbi dolgozatai:

- Verzár F.:** A tihanyi Magyar Biológiai Kutatóintézet hatéves működése. (Orvosképzés, 1934, 834.)
- Die Bedeutung der Vitamine in allgemein biologischer Beziehung. (Ergebnisse der Biologie 10. 101. 1934.)
  - Die Regulation des Lungenvolumens. (Schweiz. Jahrb. 1934.)
  - **(und L. Laszt):** Untersuchungen über die Resorption von Fettsäuren. (Biochem. Zeitschrift 270, 24, 1934.)
  - —: Hemmung der Fettresorption durch Monojodessigsäure und Phloridzin. (Biochem. Zeitschrift, 270, 35, 1934.)
  - **(H. Süllmann und)** Diffusibilität des Blutfettes. (Biochem. Zeitschrift 270, 44, 1934.)
  - **(H. Süllmann und A. Vischer):** Die Differenzierung der Blutfarbstoffe des menschlichen Bluteserums. (Biochem. Ztschr. 274, 7, 1934.)
  - **(E. J. McDougall and — H. Erlenmeyer and H. Gaertner):** Heavy water in the animal body. (Nature 134, 1006, 1934.)
- Entz G.:** A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkálatairól. (M. Tud. Akad. Mat. és Természettud. Értesítője. 51. 582—598. 1934.)
- A biológia fogalma, élettartam és növekedés. 14 ábrával. (Kis Akadémia Könyvtára. 10. 1—48. 1934.)
  - Elnöki beköszöntő. Magyar Adria Egyesület. (A tenger. 24. 1—2. 1934.)
  - A magyar tengerkutatás. (A tenger. 24. 40—44. 1934.)
  - Neuere Erkenntnisse über den Bau der Zelle. (M. Tud. Akad. Mat. és Természettud. Értesítője. 52. 409—421. 1935.)
  - Az ostor és protoplazma növekedéséről. 12 táblával és szövegekőzti rajzokkal. (Matematikai és Természettudományi Közlemények, vonatkozólag a hazai viszonyokra. 37. 1—64. 1934.)
  - 38 referátum a „Berichte über die wissenschaftliche Biologie“ 1933—34. évben megjelent kötetiben.
- Méhes Gy.:** Die Wirkung der Digitalisglykoside bei an Beriberi erkrankten Tauben. (Arch. f. exp. Path. u. Pharm. 176. 141. 1934.)
- **(und Péter F.):** Die Wirkung des Digitoxins auf das Ekg. der normalen und der an experimenteller Beriberi erkrankten Tauben. (Arch. f. exp. Path. u. Pharm. 176. 226. 1934.)
- Müller S.:** Über das Anhydro- β -methylhexosid aus Triacetyl-4-toluolsulfonyl- β -methylglucosid. (Ber. Dtsch. Chem. Ges. 67. 421. 1934.)
- Untersuchungen an partiell acylierten Zuckeralkoholen. IV. Mitteil.: Zur Struktur der p-Toluolsulfonyl-Abkömmlinge des 1.6-Dibenzoylmannits. (Ber. Dtsch. Chem. Ges. 67. 830. 1934.)
  - A tunicin állítólagos előfordulása a szépiák hátlemezében. (Magy. Chem. Folyóirat. 40. 112. 1934.)
- Koller P. (and F. A. E. Crew):** A Case of Non-disjunction in the Fowl. (Proc. Roy. Soc. Edinb. 53. 89—100. 1933.)
- Spermatogenesis in Drosophila pseudo-obscura Fol. II. The cytological Basis of Sterility in Hybrid males of Races A and B. (Proc. Roy. Soc. Edinb. 54. 67—87. 1934.)
  - **(C. D. Darlington and J. B. S. Haldane):** Possibility of Incomplete Sex linkage in Mammals. (Nature 133. 417. 1934.)

- Koller P. : (and C. D. Darlington) :** The genetical and mechanical Properties of the Sex-chromosomes. I. *Rattus norvegicus*. (Journ. of Genetics. 29. 159—173. 1934.)
- Rotarides M. :** A megtapadó (sessilis) vízi csigák környezettani stb. jellemzése az Ancyliákon végzett szövettani vizsgálatok alapján. Ökologische Charakterisierung der sesshaften (sessilen) Wasserschnecken auf Grund histologischer Untersuchungen an den Ancyliiden. (M. Tud. Akad. Mat. és Természettud. Értesítője. 51. 671—682. 1934.)
- Zum Formproblem des Schneckenfusses. (Zool. Anz. 108. 165—178. 1934.)
- Csik L. :** Die Zusammenarbeit einiger Gene bei der Determination der Flügelgröße von *Drosophila melanogaster*. (Biol. Zentrbl. 54. 614—645. 1934.)
- Die Wirkung einiger Genkombinationen auf die Lebensfähigkeit von *Drosophila melanogaster*. (Zeitschr. f. ind. Abst. u. Vererbungsl. 68. H. 2. 209—221. 1935.)
- Wolsky S. (and J. S. Huxley) :** The structure and development of normal and mutant eyes in *Gammarus chevreuxi*. (Proceedings Royal Soc. London, B 114. 364—392. 1934.)
- A darvinizmus hetvenöt éve. (Magyar Kultúra. 21. 248—252. és 296—298.)
- Filogenetikai és mutatív szemdegeneráció a Gammaridák családjában. (M. Tud. Akad. Mat. és Természettud. Értesítője. 51. 645—670. 1934.)
- Kokas E. (et G. de Ludány) :** Nouvelles recherches sur la régulation harmonale des mouvements des villosités intestinales. (C. R. Soc. Biol. Paris. 117. 372. 1934.)
- Ludány Gy. :** Teneur en villikinine des différentes parties du tube gastro-intestinal. (C. R. Soc. Biol. Paris 117. 974. 1934.)
- (lásd Kokas E.)
- Sebestyén O. :** A *Diplopsalis acuta* betokozódása és a *Kolkwitzziella salebrosa* kérdése. (M. Tud. Akad. Mat. és Természettud. Értesítője. 51. 683—694. IV.—V. tábla. 1934.)

Összesített kimutatás.

az intézet eddigi működéséről.

(1927 szeptember 5-től 1934 december 31-ig terjedő időről.)

I. Munkahelyek elfoglalása.

Az intézet megnyitásától kezdve 1934 december 31-ig; — az állandó tisztviselőknél kívül — dolgozott az intézetben:

270 hazai, 117 külföldi, összesen 387 kutató.

A hazai kutatók megoszlása egyetemek és főiskolák, stb. szerint:			
Budapesti egyetem	62	Erdészeti és Bányászati Főisk.	4
Szegedi „	62	Magyar Nemzeti Múzeum	21
Debreceni „	46	Halélettani Intézet	1
Pécsi „	13	Közegészségügyi Intézet	4
Műegyetem	8	Egyéb intézetek (kórházak	
Állatorvosi Főiskola	4	középiskolák, stb.)	45

A külföldi kutatók megoszlása országok szerint:

Németország	30	Esztország	2
Ausztria	18	Belgium	3
Anglia	19	Dánia	2
Schweiz	13	Spanyolország	1
Hollandia	7	Lengyelország	1
Amerikai Egyesült Államok	5	Litvánia	1
Románia	5	Oroszország	1
Olaszország	4	Canada	1
Csehszlovákia	3	India	1

Az összes kutatók megoszlása főbb tudományterületek szerint:

Zoologia	120	Physiologia	107
Botanika	49	Pharmakologia	27
Bakteriologia	23	Genetica	6
Chemia	22	Egyéb	33

II. Az intézet munkássága.

Az intézet kiadványaiban, „A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái”-ban megjelent:

1928-29. évi	II. kötetben ¹	25 szerző	37 cikke ;	összesen	402 oldal.
1930.	„ III.	„ 37	„ 43	„	526 „
1931.	„ IV.	„ 46	„ 49	„	654 „
1932.	„ V.	„ 26	„ 31	„	239 „
1933.	„ VI.	„ 53	„ 41	„	328 „
1934.	„ VII.	„ 32	„ 40	„	337 „

Összesen 219 szerző 241 cikke ; összesen 2486 oldal.

¹ Az I. kötet „Archivum Balatonicum” címen jelent meg a révfülöpi Hydrobiológiai Állomás kiadásában.

Más hazai, vagy külföldi folyóiratban megjelent még az intézet tisztviselőitől :

1928—29. évben	. . . . .	6 közlemény
1930.	„	17 „
1931.	„	30 „
1932.	„	33 „
1933.	„	14 „
1934.	„	35 „

Összesen 135 közlemény.

Az intézetben tartott tudományos előadások :

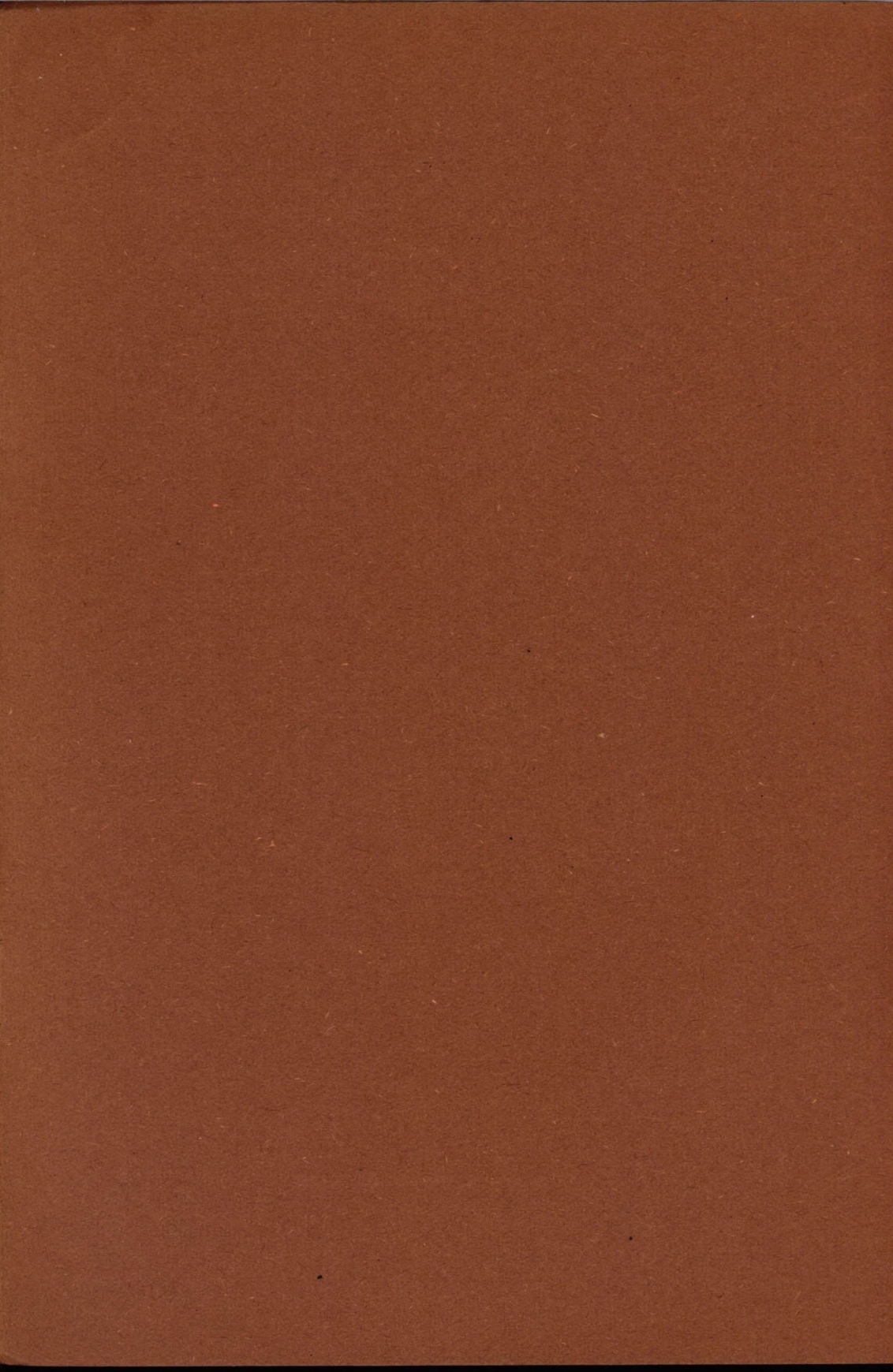
1928—29. évben	. . . . .	14 előadás
1930.	„	11 „
1931.	„	10 „
1932.	„	9 „
1933.	„	7 „
1934.	„	7 „

Összesen 58 előadás.

Középiskolai tanárok részére tartott biológiai továbbképző tanfolyamok.

1929. évben	I. tanfolyam	III. 20.—III. 30.-ig	6 előadó	15 résztv.
1929.	„ II.	„ IX. 15.—IX. 30.-ig,	6 „	15 „
1930.	„ III.	„ III. 27.—IV. 17.-ig,	6 „	15 „
1930.	„ IV.	„ IX. 10.—IX. 30.-ig,	9 „	15 „
1931.	„ V.	„ IV. 13.—V. 2.-ig,	10 „	15 „
1931.	„ VI.	„ IX. 10.—IX. 30.-ig,	9 „	11 „

Városi nyomda. Debrecen 1935—421.